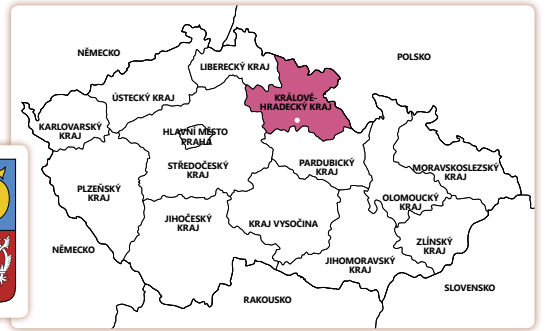

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- 1 Určete polohu kraje v rámci České republiky.
- @ Zjistěte, kolik obyvatel má Královéhradecký kraj.
- 2 Se kterými kraji Královéhradecký kraj sousedí? Sousedí i s některým jiným státem? Pokud ano, se kterým?
- 👄 Popište znak kraje.
- Z Zlatá korunka ve znaku symbolizuje věnná města českých královen, která se v tomto kraji nacházela: Hradec Králové, Dvůr Králové nad Labem, Trutnov, Nový Bydžov, Jaroměř. Věnná města byla zdrojem příjmů českých královen a jejich osobním útočištěm.

Krajské město Hradec Králové

Hradec Králové je důležitým správním, kulturním a průmyslovým centrem a dopravním uzlem. Je také univerzitním městem.

Velké náměstí v Hradci Králové

Univerzita Hradec Králové

- @ Zjistěte, které univerzity v Hradci Králové nabízejí studentům vysokoškolské vzdělání.

Další významná města

Dalšími významnými městy jsou **Trutnov**, **Jičín**, **Rychnov nad Kněžnou** a **Náchod**.

Trutnov

Jičín

Rychnov nad Kněžnou

Náchod

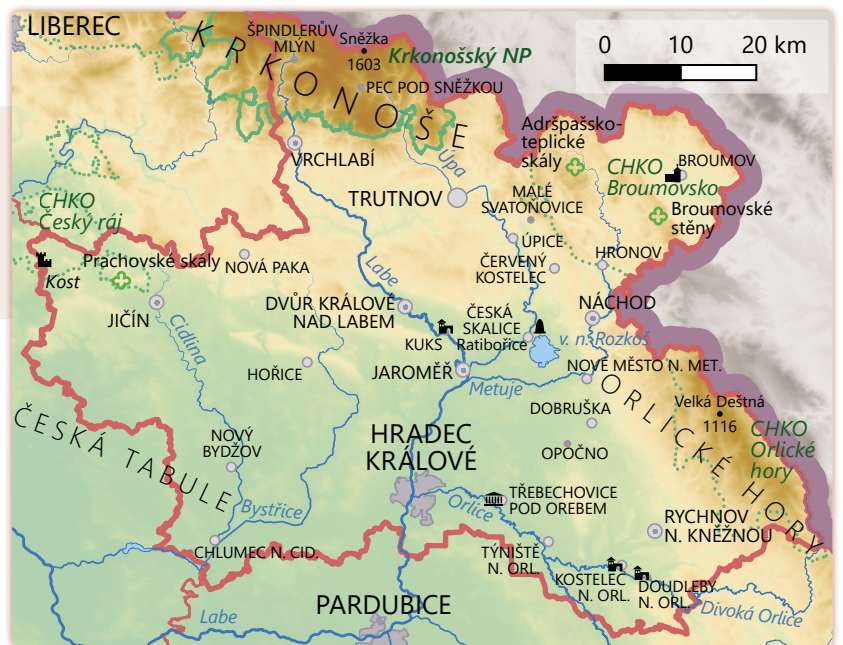
- 👄 Společně jmenujte další města ve vašem kraji.

Povrch a vodstvo

Na severu se nachází část **Krkonoš** a na východě část **Orlických hor**, na jihozápadě sem zasahuje nížina podél řeky Labe.

Nejvýznamnější řekou kraje je **Labe**, významné jsou i řeky **Orlice** a **Cidlina**.

- 👄 Vyhledejte nejvyšší horu kraje i celé ČR.
- 👄 Vyhledejte, ve kterých horách Labe pramení. Určete, jaké přítoky Labe (levý/pravý) tvoří Úpa, Metuje a Orlice.
- 👄 Vyhledejte další řeky v tomto kraji.
- 👄 Určete, poblíž kterého města se nachází rekreační vodní nádrž Rozkoš.

Zemědělství

V nížině podél řeky Labe se pěstuje pšenice, řepa cukrovka a kukuřice, v podhorských oblastech oves, brambory a len. V horských oblastech se pouze chovají ovce a skot.

- 3 Na příkladech plodin pěstovaných v tomto kraji vysvětlete, jak přírodní podmínky ovlivňují zemědělství.

Průmysl

Průmysl je soustředěn do velkých měst. Jedná se především o průmysl **strojírenský**, např. výroba Škoda Auto, a. s., elektrotechnický, chemický nebo potravinářský. Světově proslulá je výroba **klavírů Petrof**.

- 4 Zjistěte a uveďte příklady dalších podniků ve vašem kraji, které se zabývají průmyslovou výrobou. Pracují vaši rodiče nebo známí v některém z nich?

Kulturní památky

V kraji se nachází mnoho zámků, hradů a jiných kulturních památek.

1

2

3

4

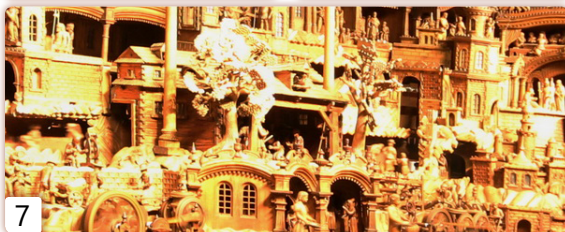
5

5 K památkám přiřaďte správné označení: a) Babiččino údolí, b) Braunův Betlém u Kuksu, c) Broumovský klášter, d) zámek Doudleby nad Orlicí, e) hrad Kost, f) Nový zámek Kostelec nad Orlicí, g) Třebechovický betlém.

👉 Navštívili jste tyto památky? Které další kulturní památky vašeho kraje znáte?

6

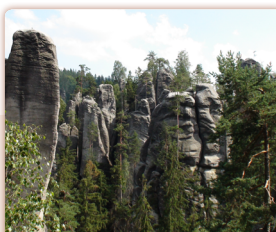

7

Přírodní krásy

6 Zopakujte si, proč jsou některé oblasti zvláště chráněné.

Do kraje zasahuje část **Krkonošského národního parku**. Nádherná jsou skalní města **Adršpašsko-teplické skály** a **Broumovské stěny**. Oblíbené jsou také **Prachovské skály**.

Adršpašsko-teplické skály

Broumovské stěny

Prachovské skály

👉 Které chráněné krajinné oblasti se v kraji nacházejí nebo do něj alespoň částečně zasahují?

Rekreace

7 Vyluštěním přesmyček získáte názvy měst, která jsou významnými horskými středisky pro zimní i letní rekreaci: CEP DOP KOUSNĚŽ (1) a RŮVDLEŠPIN NÝML (2).

👉 Které sporty máte rádi? Proč?

👉 Čím je zvláštní ZOO Dvůr Králové (3)?

1

2

3

Známí rodáci

8 Společně zkuste určit spisovatele, kteří pocházeli z vašeho kraje.

a) Narodil jsem se v Malých Svatoňovicích. Napsal jsem knížku *Dášeňka čili Život štěněte*, kterou jsem i ilustroval, a také *Devatero pohádek*. Tuto knížku pohádkou a ilustracemi doplnil můj starší bratr Josef, který pro děti napsal *Povídání o pejskovi a kočičce*. Kdo jsem?

b) Dětství jsem prožila v Ratibořicích. Sbírala jsem a psala jsem pohádky pro děti. Mým nejznámějším dílem je knížka *Babička*. Kdo jsem?

c) Narodil jsem se v Rychnově nad Kněžnou. Asi znáte příběhy Petra Bajzy, které popisují v knížce *Bylo nás pět*. Kdo jsem?

👉 Připravte podobné hádanky o dalších známých spisovatelích nebo jiných osobnostech pocházejících z vašeho kraje (např. Karel Jaromír Erben, Eduard Štorch, Alois Jirásek, František Kupka).

Krajské město: **Hradec Králové**
Další města: **Trutnov, Náchod, Jičín,**
Rychnov nad Kněžnou

Povrch: **Krkonoše, Orlické hory, nížina podél Labe**
Řeky: **Labe, Orlice, Cidlina**

1. Jmenujte plodiny a oblasti, v nichž se pěstují.
2. Jmenujte typy průmyslu zastoupené v kraji.

3. Jmenujte příklady kulturních památek kraje.
4. Jmenujte příklady přírodních krás kraje.

Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

VLASTIVĚDA 4

POROZUMĚNÍ V SOUVISLOSTECH POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS

kde žijeme

učebnice pro 4. ročník základní školy

Jazyková spolupráce: Mgr. Lenka Bičanová, Ph.D.; Bc. Denisa Řeháčková

Odpovědná redaktorka: Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

Redakční spolupráce: Ing. Mgr. Martin Janáček

Fotografie: archiv NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.; Radek Bartoš (f); Stanislav Dusík (d); Manfred E. Fritsche (s); Gampe (n); Magdalena Konečná (h, j, k, l, m, n); Jan Skála, Michaela Králová (c); Tomáš Urban (a); ukázka knížky Dášeňka čili život štěněte (u, Karel Čapek)

Grafická úprava: Lucie Kotrlová

První vydání (2021)

Vydala:

NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.
Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286, 777 577 739
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz